

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Boșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Săliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia”
Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”,
„Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”,
„Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Sylvania”, „Someșana”, „Steaua”,
„Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe $\frac{1}{2}$ an K 6.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VII.

Sibiu, 4 Iunie 1905.

Nr. 23.

Băncile române

din Transilvania și Ungaria.

(Fine).

„Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște” (județul Sibiu). Această cassă de păstrare, fondată la 1884, deși dispune de un capital societar neînsemnat de K 26,000.— și își are sediul în o comună rurală cu abia 3600 locuitori, totuși merită a fi menționată între primele așezăminte financiare din Transilvania și Ungaria, și aceasta îndeosebi pentru însemnatele sacrificii, ce le aduce an de an din beneficiile sale nete, pentru scopuri culturale-filantropice românești din localitate.

Activele ei au fost la finele anului 1904 de K 1.609,336.—, Fondul de rezervă de K 90,037.—, iar Depozitele spre fructificare în sumă de K 1.361,172.—, ceea ce la un fond societar numai de K 26,000.—, este o eclatantă dovadă a încrederii de care se bucură acest institut la publicul mare. Pe lângă aceasta „Cassa de păstrare din Săliște” mai are un Fond de binefaceri de K 48,073.—, din care acoardă bisericilor și școalelor din localitate și împrejurime imprumuturi fără interese și care este contemplat a se sporii până la K 200,000.—; apoi un „fond pentru înființarea unui spital public” în Săliște, care la finele anului 1904 a fost de K 23,209.— și este alimentat în fiecare an cu sume însemnate ale profitului net. Profitul net a fost în 1904 de K 19,380.—, din care s’au dotat cu suma de K 8136.— următoarele: Fondul de binefaceri cu K 1618.—, fondul spitalului public cu K 2603.—, grădina de altoi din Săliște și fondul cultural din Săliște cu câte K 1301.—, în fine s’au împărțit: ca ajutoare pentru săracii din Săliște, pentru studenți, pentru copiii săraci de școală, pentru gimnaziul din Brașov, pentru catedrala și „Casa națională” din Sibiu în total suma de K 1301.—.

„Cassa de păstrare din Săliște” este una dintre acele puține institute de bani române, care nu s’au întemeiat ca societate pe acții, ci ca reuniune, pe cote à K 100.—.

„Economul” din Cluj. Acest institut s’a înființat la anul 1886 cu capital societar de K 200,000.—. Cer-

cul lui de activitate se extinde îndeosebi asupra părții nordice a Transilvaniei și are și o sucursală în Gherla. Totalul activelor s’a cifrat la finele anului 1904 la K 2.203,305.—; Rezervele au fost de K 134,634.— și are și un „Fond pentru zidirea unei biserici în Cluj” de K 9988.—, iar Depozitele spre fructificare au fost de K 1.345,554.—. Profitul net al anului 1904 s’a cifrat la K 35,502.— din care a distribuit o dividendă de 8% și pentru scopuri filantropice suma de K 1785.—, anume: pentru masa studenților academici din Cluj, pentru catechizarea ucenicilor, pentru incendiați etc.

După exemplul „Albinei” institutul acesta a inițiat înființarea unei „Mese a studenților academici din Cluj”, pentru scopurile căreia au contribuit până la finele anului 1904 diferitele bănci românești și persoane particulare suma de K 5299.— primind în anul universitar 1903/4 20 studenți universitari pranz gratuit, iar alți 36 cu preț redus. Administrația și conducerea acestei instituțiuni filantropice a luat-o asupra sa în mod cu totul desinteresat însuș institutul inițiator.

„Patria” din Blaj s’a fondat la 1886 cu un capital societar de K 110,000.—, ridicat la 1904 la K 220,000.—. Bilanțul anului 1904 arată active totale de K 3.298,007.—, Rezerve de K 341,542.— și Depozite spre fructificare în sumă de K 1.948,208.—, Profitul net realizat a fost de K 65,826.—, din care s’a distribuit o dividendă de 15%, iar pentru scopuri de binefacere suma de K 2741.—; cele mai însemnate din acestea sunt: spitalul din Blaj, internatul de fete, diferitele societăți culturale și „masa studenților”. Sumele donate de acest institut dela înființarea sa și până la finele anului 1904 pentru scopuri culturale și de binefacere se urcă la respectabila sumă de K 32,187.—.

„Sylvania” din Șimleu (com. Sălăgiu). S’a fondat la anul 1887 cu un capital societar de K 150,000.— care la anul 1893 a fost ridicat prin o nouă emisiune la K 300,000.—. Anul 1904 l-a încheiat cu active totale de K 3.123,442.— și Rezerve de K 240,600.—. Depozitele spre fruct. s’au cifrat cu suma de K 1.604,149.— iar beneficiul net cu K 60,604.—. A distribuit în 1904 o dividendă de 9% și pentru scopuri de binefacere

K 2542.— Sumele sacrificate de acest institut dela înființarea sa și până la finele anului 1904 pentru scopuri culturale naționale, cu deosebire din Sălagiu, se urcă la K 29,054.— Acest institut are și două sucursale pe teritoriul cercului său de activitate.

În părțile bănățene operează următoarele două bănci române mai mari:

„Oraviciana“ în Oravița, fondată la 1892 cu capital societar de K 200,000.—, care la 1903 a fost urcat la K 550,000.—. Bilanțul pro 1904 arată activele totale cu K 2.750,623.—; Rezervele cu K 224,308.— și Depozitele spre fructificare cu K 1.529,232.— și un Fond cultural și de binefaceri de K 9517.—. Din beneficiul net de K 67,171.— al anului 1904, s'a distribuit o dividendă de 8%, iar „Fondul cultural“ a fost dotat cu suma de K 1653.—. Din acest fond institutul „Oraviciana“ împarte diferite ajutoare de natură filantropică: pentru studenți săraci, societăți academice, mese studentești etc.

„Timișana“ în Timișoara s'a fondat la 1885 cu un capital societar de K 200,000.—, ridicat la 1895 prin o nouă emisiune de acțiuni la K 560,000.—. Activele ei totale s'au cifrat la finele anului 1904 cu K 3.105,172.—, Rezervele cu K 92,800.— și Depozitele spre fructificare cu K 1.424,047.—. A realizat în anul 1904 un beneficiu net de K 73,384.—, din care a distribuit o dividendă de 6% și pentru scopuri filantropice culturale K 1500.—. În total a împărțit sub titlul acesta dela înființarea sa până la finele anului 1904 suma de K 19,562.—.

Dintre băncile române mai mari, cari operează în Ungaria propriu-zisă sunt de relevat:

„Bihoreana“ din Oradea-mare, un institut mai tinăr, fondat numai la 1898, cu scop de a veni în ajutorul populației române din părțile mai expuse ale României, în Maramurăș și Bihor. Capitalul ei societar este de K 600,000.— și deja posedă și o sucursală în comuna *Timca*. La finele anului 1904 a avut active totale în sumă de K 2.425,792.—, Rezerve de K 56,341.— și Depozite spre fruct. K 1.317,992.—. Pentru scopuri de binefaceri a votat din profitul net de K 64,883.— al anului 1904 suma de K 697.—.

„Victoria“ din Arad este fondată la 1887 cu un capital societar de K 400,000.—, ridicat la 1893 la K 600,000.— și în ultima adunare generală la K 1.200,000.—. A realizat în 1904, pe lângă un reверiment de K 68.619,245.— și un venit brut de K 523,188.—, un beneficiu net de K 120,770.—. Dividenda anului ultim a fost de 9% și a votat pentru scopuri culturale-filantropice suma de K 7000.—, iar în total în cursul celor 17 ani de existență suma de K 46,760.—. Activele totale s'au cifrat la finele anului 1903 cu K 8.297,419.—, Depozitele spre fruct. cu K 5.504,507.— și Rezervele cu K 413,063.—.

*

În vederea dezvoltării extraordinare și avântului îmbucurător, ce au luat institutele de bani române deja în primul pătrar de secol dela înființarea lor și

ținând cont de altă parte și de dezvoltarea stărilor economice-financiare generale, de creșterea concurenței și de cautelele luate și proiectate de legislațiune în general față de instituțiunile financiare din țară, — la 1898 cercurile conducătoare ale băncilor române au inaugurat o nouă acțiune, care poate fi numită cu drept cuvânt: *acțiunea de consolidare* a băncilor române, fiind menită a creă și asigura garanțiile existenței, dezvoltării și înaintării viitoare a acestor instituțiuni.

Noua acțiune s'a început cu prima conferință a directorilor băncilor române convocată de dl Parteniu Cosma, directorul executiv al „Albinei“, și ținută în Sibiu la 25 și 26 Iunie 1898. La aceasta primă conferință, prezidată de dl Cosma, azistat de dl Dr. C. Diaconovich, ca notar, au participat prin delegații lor în total 52 de institute de bani române și s'au luat hotăriri de cea mai mare însemnătate pentru consolidarea băncilor române. S'a hotărit între altele: ca delegații institutelor reprezentate la conferință să se întrunească și în viitor din când în când, spre a discuta chestiuni de interes comun pentru băncile române; studierea situațiunii economice-financiare din țară în general și a institutelor reprezentate în conferință în special, precum și pregătirea materialului și convocarea conferențelor viitoare s'a încredințat unei Delegațiuni de 5 membri, aleși din sinul conferinței. Președinte al acestei Delegațiuni a fost proclamat d-nul Parteniu Cosma, iar notar dl Dr. C. Diaconovich. Membrii actuali ai Delegațiunii sunt Dnii I. Br. Hodoș, (Blaj) Dr. Nic. Oncu (Arad) Dr. Teodor Mihălyi (Dej) și Dr. Aurel Vlad (Orăștie). S'a luat mai departe hotărîrea, ca băncile întrunite să pună la dispoziția Delegațiunii alese, în fiecare an $\frac{1}{4}\%$ al beneficiului net realizat, cu menirea ca cu sumele acestea să se subvenționeze un organ publicistic economic financiar, să se premieze opere și disertațiuni economice-financiare și să se editeze un „Anuar“ (șematism) al băncilor române (aceasta cuotă s'a urcat în o conferință ulterioară la $\frac{1}{2}\%$); institutele reprezentate să reducă după putință dobânzile operațiunilor lor, spre a oferi poporului credite cât mai ieftine etc.

Ca primul rezultat vizibil al primei conferințe a băncilor române este a se conșidera fondarea organului financiar-economic „Revista Economică“, ce a început să apară în Sibiu cu începere dela 1 Ianuarie 1899, sub direcțiunea dlui Dr. C. Diaconovich, mai întâi ca revistă menzuală, iar dela 1 Ianuarie 1901 ca revistă săptămânală. Deși avizată la un număr restrâns de colaboratori, revista aceasta prin o bogată serie de publicațiuni importante și instructive din toate ramurile economiei naționale a făcut în cursul celor 6 ani de existență servicii reale băncilor române și conducătorilor acestora, contribuind în măsură însemnată la perfecționarea organizațiunii interne a acestor instituțiuni și la lățirea în cercuri cât mai largi a cunoștințelor folositoare de domeniul finanțelor și economiei naționale.

Conferinței prime dela 1898 a directorilor băn-

cilor române, i-au urmat la 1901 și 1903 alte două conferințe, în cari s'au luat o serie întreagă de hotăriri salutare pentru consolidarea și dezvoltarea acestor instituțiuni. De relevat sunt indeosebi: măsurile luate în scopul asigurării solvabilității necondiționate și neîntrerupte a băncilor române, prin plasarea capitalurilor, în special a depozitelor spre fructificare în active sigure și în tot momentul mobilizabile; angajamentul luat de băncile asociate de a-și crea Rezerve de Efecte publice, lombardabile la banca de emisiune a țării, în valoare nominală de cel puțin 10% ale Depozitelor lor, rezerve, ce vor fi a se augmentă an de an până la 20% ale Depozitelor; crearea unui control extern independent de conducerea băncilor, prin instituirea mai multor revizori experți, cari la cererea băncilor interesate vor avea să revizuiască registrele și încheierile lor anuale; crearea de fonduri de penziuni eventual contractarea de asigurări de rentă pentru asigurarea viitorului funcționarilor și familiilor lor; în fine crearea unui „Fond cultural comun al băncilor române” pus sub administrația „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, fond pe care băncile române să-l doteze an de an cu o cotă oarecare a profitului lor net etc. etc.

Interesant și demn de a fi remarcat este, că deși cu mult mai tinere și inzestrate cu forțe atât materiale, cât și intelectuale cu mult mai modeste decât celelalte institute de bani din țară, — băncile române din Transilvania și Ungaria au fost *cele dintâi*, cari și-au căutat consolidarea și s'au organizat între ele pe calea asocierii și cari prin reformele inițiate și în parte realizate în cercul lor, pe baza deciziunilor conferențelor lor, au dat impuls și celorlalte bănci neromâne din țară la inaugurarea unei acțiuni de reformă pe cale socială autonomă. Și că fruntașii, cari au pus bazele asocierii băncilor române au fost nu numai deplin pătrunși de chemarea lor, ci au avut și o înaltă pricepere pentru aflarea adevăratelor căi, cari duc la consolidarea institutelor de bani incredințate conducerii lor, nimic nu o dovedește mai eclatant decât faptul, că întreagă acțiunea de reformă pornită ulterior de băncile maghiare și săsești din țară, până în detalii, este aproape literal identică cu lucrarea de organizare săvârșită în cercul lor, cu ani înainte de băncile române.

Reformele introduse pentru consolidarea și perfecționarea organizațiunii băncilor române, sunt proprii de a potență și mai mult increderea publicului mare, românesc și străin, față de aceste instituțiuni, a căror activitate se caracterizează prin o strictă soliditate, culanță și echitate în toate afacerile lor. În adevăr, sunt trei decenii și mai bine, de când Românii din Transilvania și Ungaria au început a fonda bănci și în timpul acesta încă nu s'a întâmplat la institutele acestea nici măcar un singur caz de malversațiune spre paguba deponenților ori a altor creditori; iar cazuri de concurs, în acest interval relativ destul de lung nu sunt de înregistrat decât unul singur, întâmplat în

timpul mai recent, la un mic institut românesc din părțile bănățene. Și la acesta însă pagubele cauzate de abia vor atinge câteva mii de coroane.

Asemenea este notorică și adeseori recunoscută și de adversarii băncilor române, culanța acestor institute față de clientela lor, fie aceea românească sau de orice naționalitate. Căci deși fondate aproape exclusiv ca societăți pe acții, totuș băncile române în afacerile lor nicidecum nu sunt conduse de interese pur speculative și de câștig, ci se conzideră pe sine, în prima linie, drept instituțiuni menite a promovă bunăstarea materială a populațiunii; în consecință și caută a servi interesele acesteia în condițiunile cele mai avantajoase posibile, împărțându-o totodată, în caz când nu-și poate satisface angajamentele, de un tractament cât se poate de uman.

Din motivele acestea se și bucură băncile române din Transilvania și Ungaria pretutindenea, nu numai între Români, ci și între străini, ba chiar și peste hotarele țării, de cea mai bună reputațiune, pe care nu o pot știrbi nici condamnabilele campanii ziaristice, ce se poartă continuu în contra lor în presa șovinistă maghiară, care lipsită de orice scrupul atribuie acestor institute adeseori tendințe subversive și antipatriotice, ce nici când nu le-au avut și aceasta numai și numai, fiindcă au contribuit și contribuie zilnic la emanciparea economică a poporului român, pe care adversarii s'au dedat a-l vedeă până acum totdeauna aservit altora nu numai politicește, ci și în cele economice.

Continuând a-și implini și de aci înainte înalta lor misiune economică și culturală, cu aceleași mijloace oneste ca și până aci; realizând toate reformele proiectate pentru consolidarea lor internă și cele ce vor fi reclamate în viitor de spiritul timpului, care tinde la perfecțiune pe toate căile; în fine nelipsind de binefăcătorul și indispensabilul lor sprijin nici comerțul și industria națională românească — băncile române din Transilvania și Ungaria vor pune cea mai solidă temelie existenței neamului românesc din țările coroanei ungare, temelie pe care nici valurile cele mai cutropitoare nu o vor putea zdruncina.

Constantin Popp.

Expoziția „Asociațiunii”.

Ca să ținem pe cetitorii nostri în curent cu pregătirile ce le face Asociațiunea pentru aranjarea marelui expoziții etnografice și istorice-culturale, venim a le atrage atențiunea asupra unei alte părți a Programei, anume asupra despărțământului „Ocupațiunile agricole” din partea etnografică, cari se vor putea aranja numai cu concursul cercurilor largi ale poporului nostru agricol de pretutindenea.

Cu privire la acest despărțământ programa expoziției cuprinde următoarele înviațiuni:

Secț. VII. Agricultura.

(§. 26.) 1. Cultura pământului și a plantelor. Această secțiune va cuprinde următoarele obiecte de interes etnografic ro-

mănesc: carul, căruța, carul cu două roate, (aceste cu toate părțile lor, între cari și jugul), plugul, rotilele, grapa, tăvălugul, etc.

2. secerea, lemnul de legat, coasa cu greblă, ș. a.

3. îmblăcii, grebla cu colții mari, vânturătoarea, mătura (felezuitoarea), ciurul, ferdela veche, mierța veche, copul (de lemn), coșul, ș. a.

4. râșnița, moara, tocila, peatra de plăcinte, ș. a.

5. sapa, coșerul de nuiete (pentru păstrarea cucuruzului).

6. coasa, tiocul, nicovala, ciocanul, cutea, furca, grebla, etc.

7. melița, hechila, peptenii cu dinții mari, peptenii cu dinții mici, peria, furca de tors simplă, furca cu roată, fus, răschitor, vârtelnițe, alergătoare, mosoară, socală, coș de urzit, țeve, suveică, spată, zimți, cot, războiu (cu toate părțile sale), piua de haine și de oleu.

Secț. VIII. Economia vitelor.

(§. 27.) Această secțiune va cuprinde colecțiuni de următoarele obiecte:

a) staul, șură, șop, coteț etc. (de nuiete);

b) furcoiu, lopată, roabă, scară, ș. a.

c) hamuri, frâne, căpăstru, funii, șea, scară de încălecat, țeseală, perie, biciu de cânepă, biciu de piele, ș. a.;

d) șuștar, hurdoiu de ales untul, etc.;

e) troacă de adăpat vitele, troacă de porci, troacă de pâne, iesle, etc.;

f) instrumente întrebuințate la facerea cârnaților, etc., apoi frigare, ș. a.;

g) colecțiune de numiri de vite, de oi, de cai, de câni etc.

Secț. IX. Cultura grădinei.

(§. 28.) 1. Se va prezenta: *Legumăritul* prin instrumente de lucrat grădina, ca arșelul (dacă s'ar mai afla numai la vârful de fer), udătoare, greblă, ș. a.

2. *Pomăritul*: prin următoarele obiecte: cosor, răzuitoare de pomi, coșer de uscat poame, teasc pentru facerea mustului de poame, ș. a.; și

3. *Cultura florilor*: prin oale de flori, ș. a.

Secț. X. Cultura viilor.

(§. 29.) Această secțiune va cuprinde următoarele obiecte: cosor, cadă, bute, butoiu, ciubăr, bot, lemn de călcat (zdromșit strugurii), sac de călcat, curcubetă, vadră veche, cânceu, instrumente pentru probarea vinului, căldărușe de fert rachiul (sistem vechiu), etc.

Secț. XI. Pădurăritul.

(§. 30.) Săcure, topor, firez, plută, joagăr, etc.

Secț. XII. Stupăritul.

(§. 31.) Aici se vor expune: coșnița de nuiete (de curpen, răchită, alun, paie, papură din trunchiu de lemn și de scândură), instrumente de retezat stupii, teasc de stors mierea și ceara, vase pentru ferberea cerei, vase de păstrat mierea, etc.

Secț. XIII. Cultura vermilor de mătăsă.

(§. 32.) Va cuprinde: instrumente pentru cultura vermilor de mătăsă.

Secț. XIV. Industria agricolă.

(§. 33.) În această secțiune se vor prezenta corfe de poame, de struguri, de gunoiu și pentru alte trebuințe (din nuiete), leagăn de nuiete, coșuri de căruțe (din nuiete), leagăn de lemn, huiț (pentru culcarea copiilor în câmp); vase de lemn: ciubară, troace, ș. a.; rogojini, corfe de mână, de pâne, ș. a. din papură; pălării de paie; jucării de copii.

Secț. XV. Păstoritul.

(§. 34.) Va cuprinde următoarele colecțiuni de obiecte de interes etnografic românesc:

1. *O stână* (în miniatură) și obiectele cari îi aparțin:

a) mobilier: scaun, masă, icoană, cruce, ș. a.;

b) vase: căldare, ciubară, putini, găleți, strungărețe (ulcele), crintă, străcurătoare (de lână) ș. a.;

c) unelte: linguri, cuțițe, foarfeci pentru tuns, semne pentru înfierarea vitelor, clopote, ș. a.;

d) alte obiecte: arme de ale ciobanilor, bățul, gluga, cojocul, fluierul, biciul, cremene, amnar, iască, opaiț, ș. a.

2. *Strunga* (din nuiete) cu toate părțile sale (în miniatură).

*

(§. 35.) Reuniunile și tovărășiile agricole din Sibiu, Orăștie, Caransebeș etc., au fost invitate să expună: publicațiunile lor, foi, cărți, anuare și colecțiunile lor de obiecte de interes etnografic.

(§. 36.) Despărțămintele Asociațiunii de asemenea au fost recercate a înzestră aceste secțiuni (VII—XIV) cu obiecte mai caracteristice de pe teritoriul lor și îndeosebi despărțămintele Săliște și Mercurea (respectiv comunele Săliște și Poiana) au fost invitate deosebit să înzestreze și aranjeze despărțământul păstoritului.

(§. 37.) La fiecare obiect se va arăta numele lui, cum e folosit de popor.

Obiecte de interes etnografic sunt celea lucrate de popor și nu de meseriași (specialiști). Astfel de obiecte să ni-se trimită. Cu cât obiectele sunt mai vechi și aproape sau chiar eșite din folosință, cu atât ele sunt de mai mare valoare etnografică, s. e. feșnic de lemn, cumpene de lemn, încuietore de lemn, ș. a.

De valoare etnografică mai mare sunt obiectele lucrate cu ceva artă, s. e. cruci, bețe, juguri, furci de tors ș. a. incristite.

(§. 38.) Obiectele mai mari se vor expune în *miniatură* sau fotografiate, s. e. stâna, strunga, joagărul, piua, șura, grajdul, etc.; iar cele mai mici se vor expune în mărimea lor obicinuită, s. e. secerea, îmblăcii, râșnița, melița, etc.

(§. 39.) Pentru ilustrarea *obiceiurilor* împreună cu diferitele lucrări agricole vor fi expuse obiecte, vestimente (costume) ori cel puțin fotografii cari au un rol oarecare în aceea ocaziune, ș. a.:

a) *la seceriș*: crucea de grâu, etc.; de asemenea

b) obiecte întrebuințate la *cules de vii*;

c) *paparuda*, etc.

(§. 40.) Cu aranjarea acestui despărțământ se încredințează membrii secțiunii economice cu locuința în Sibiu, cari vor cere și concursul Reuniunii de agricultură din Sibiu.

Etalonul de discount.

(Continuare).

Jertfele, ce din punct de vedere al intereselor publice trebuiesc aduse prin urcarea etalonului de discount sunt — cum am mai spus — foarte mari și însemnate. Urcarea neașteptată a etalonului provoacă neliniște în lumea financiară, deranjează mersul regulat al comerțului și industriei, cu un cuvânt deranjează producțiunea și circulațiunea și îngreunează creditul public. Nu mai puțin sufer proprietarii de efecte publice și de mărfuri, căci cursul respective prețului acestora scade și circulațiunea la bursă devine mai anevoioasă. — Dar Banca de Anglia și în această privință se găsește în situațiune mai favorabilă ca alte bănci de emisiune. Uriașul comerțului și uriașa circulațiune a Angliei se face relativ cu foarte puțini bani și în consecință puțin capital efectiv e legat de diversele afaceri. Apoi Anglia are lipsă relativ de puține metale nobile așa că poate pune la dispozițiune altora cantități însemnate de astfel de metale. Această împrejurare a contribuit ca să-și poată menține rolul de conducătoare a pie-

telor de metale nobile. Mai departe, Angliei i-a succes să acapareze mijloacele de plătire a întregii lumi, ceea ce altor țări n'a succes. În sfârșit în Anglia lumea de afaceri s'a deprins cu năcazurile politice de discount și le suportă mai ușor având conștiința că în caz contrar ar putea fi și mai rău. Cu toate acestea însă și în Anglia urcarea etalonului de discount provoacă adeseori neliniște și perturbațiune în piața financiară și comercială așa că se găsesc și scriitori de specialitate englezi cari țin de eronată și condamnă o astfel de politică de discount.

S'a constatat însă că politica de discount a băncii de Anglia este mai mult o urmare firească a actului lui Peel din 1844, care ori câte scăderi ar avea, pornește cel puțin din idee serioasă de a pune capăt pericolului ce s'ar putea naște din o emisiune de bancnote exagerată. Bărbații de stat de atunci ai Angliei, în special Peel aveau față de conducătorii băncii foarte puțină încredere după ce aceștia și-au fost trădat nepriceperea în afaceri de emisiuni de bancnote. Prin actul Peel emisiunea de bancnote a fost mult limitată. Din cauza aceasta banca de Anglia apelează mai des ca băncile continentale la urcarea etalonului de discount. Aceste din urmă având mai multă libertate la emisiune, în caz de lipsă se folosesc până pot de favorurile ce li-s'au acordat pentru emisiunea de bancnote. Se înțelege că banca de Anglia în lipsa de asemeni graniți mai largi a căutat și caută să se ajute în alt chip — ca de ex. în cel arătat mai sus — și astfel să se elibereze pe aceasta cale măcar de sub restricțiunile emisiunii de bancnote.

Trecutul dovedește însă că nici Banca de Anglia nu și-a ajuns totdeauna scopul cu această politică de discount. Uneori urcarea etalonului n'a avut de efect sau n'a produs corectura necesară în cursul devizelor și aceasta din cauză că în străinătate urcarea etalonului a fost primită cu rezerve de temerea vreunei apropiate crize. În asemenea cazuri străinătatea nu și-a oferit capitalurile, efectele și mărfurile n'au fost duse din țară și scopul n'a putut fi ajuns. Ultimele expediente în asemenea cazuri ar fi: banca să-și vândă efectele publice ce le are sau pe baza lor să ceară împrumuturi, ori, în fine, să cumpere metale nobile peste prețul statorit în lege. Banca de Anglia a întrebunțat uneori și aceste mijloace cu deosebire atunci când etalonul i-a fost atât de urcat încât mai departe n'a voit să-l urce.

Adeseori banca îngreunează exportul de metale nobile și prin aceea că nu le vinde cu prețul obișnuit la bancă ci cu cel de bătere. E știut anume că banca e obligată să rescumpere bancnotele în monede de aur, (£) dar nu e obligată să dea aur în bare. Barele însă sunt mai accesibile pentru export așa că oferta uneori dă un preț și mai mare numai să le poată procura. Alteori banca se apară contra exportului de aur astfel că dă monede valabile pentru circulație, dar nu accesibile pentru export așa că prin aceasta urcă speșele la plătirile din străinătate și lumea comercială va căuta să plătească pe altă cale. În fine de mare însemnătate în interesul fundațiunii metalice este și acea dispozițiune a actului Peel prin care banca e obligată să cumpere aur cu un preț hotărât în lege. Unii chiar susțin că politica de discount singură nici n'ar putea conduce la rezultat, dacă n'ar exista această dispozițiune. Din toate acestea rezultă că în Anglia politica de discount prin urcarea etalonului în interesul conservării fundațiunii metalice este în mare parte justificată. *

Să trecem la banca de Franța. Aceasta încă e silită adeseori să urmeze politica de discount a băncii de Anglia. În Franța însă lumea de afaceri manifestă mai multă antipație pentru schimbările dese și neașteptate ale etalonului de discount. Se accentuează deosebi influința vătămătoare a acestei urcări asupra producției și circulației. Se obiectează pe de altă parte, că banca prin urcarea etalonului singură recunoaște că capabilitatea de plată îi este periclitată, apoi că tocmai când face servicii de mai puțină valoare creditului, tocmai atunci va cere — etalonul fiind mai urcat — o plată mai mare. În fine se obiectează că urcarea etalonului e justificată numai din punct de vedere al intereselor băncii nu și din punct de vedere al intereselor publice.

În loc de urcarea etalonului s'au propus alte modalități prin care să se ajungă acelaș scop. Mai toate aceste modalități se referă la restrângerea discountului de cambii. Astfel s'a propus ca să nu se disconteze decât numai cambii cu scadență scurtă, ceea ce banca de Franța a și practicat uneori. Această propunere își are rațiunea sa și iată de ce: dacă creditul se restrânge, banca nu mai are destule capitaluri să pună la dispoziția celor ce cer, e fără îndoială necesar ca se acoarde creditul mai întâiu acelor, cari au trebuințe mai ardente. Trebuințele mai îndepărtate pot fi amânate cu atât mai mult cu cât pe lângă o întrebunțare chibzuită a mijloacelor cu timpul s'ar restabili starea normală. Dar și în contra acestei proceduri în acordarea de credite s'a obiectat că tot lucrul poate fi zădărnicit prin împrejurarea că s'ar putea întâmpla ca cambiile cu scadență scurtă la scadență să se ceară să fie prolongite. S'au mai propus și alte mijloace și mai puțin executabile ca de ex. să se ieie o dobândă mai mare dela escontările cu scadență lungă și o dobândă mai mică dela cele cu scadență scurtă. În zadar însă. După mai multe experiențe s'a dovedit, că lumea de afaceri mai curând se împacă cu un procent mai urcat numai să știe că își va putea aranja afacerile într'un fel, fie și cu etalon mai urcat, decât să se teamă în tot momentul că oare trebuințele de credit îi vor putea fi sau nu satisfăcute. Restrângerea discountului ar putea provoca mai multe falimente și crize decât urcarea etalonului. Cu toate acestea e mai pe sus de orice îndoială că o procedură severă și cu tact la acordarea de credite este un mijloc folositor, știut fiind, că nu atât regulile și principiile conduc la rezultat, cât mai mult procedurile precaute și dibace. Din această cauză nu putem accentua îndeajuns, că prima condiție a unei politici sănătoase de bancă e un bun portofoliu cambial. O bancă care își plasează capitalurile în efecte cu scadență scurtă totdeauna va opera mai bine ca una ce și-le plasează în efecte cu scadențe lungi. Aceste din urmă nu arareori trebuie privite ca permanente, căci de cele mai multeori se tot prolongesc. Astfel de greșeli au făcut cu deosebire băncile italiene. Din toate aceste rezultă, că urcarea etalonului de discount e de preferit și din motiv ca să se pareze pericolul ca nu cumva criza de bani să se dezvoalte în criză de credit.

Pe lângă urcarea etalonului de discount mai sunt și alte mijloace destul de eficace pentru a se putea împedează exportul de aur. Așa de ex. să se respingă cererile de credit ale acelor firme despre cari se știe că se ocupă cu exportul de aur și că în acest scop cer credit. Firmele aceste sunt puține și banca ușor le poate cunoaște. Aceeaș măsură să se observe și față de arbitragiuri, și ceice se ocupă cu afaceri de

speculațiune. Din contră să arete bunăvoința față de ceice cer credit pentru trebuințele afacerilor lor și cu deosebire aceia ce stau în legături de cont-curent. Cu astfel de mijloace fundațiunea metalică poate fi conservată și apărată. (Va urma).

Efectele publice.

Cele mai însemnate efecte publice din monarhia Austro-Ungară.

(Continuare).

22. *Imprumutul de 4% al societății pentru regularea Timiș-Bega.* Pe baza art. de lege XXI din 1897 societatea pentru regularea văii Timiș-Bega a luat pentru diferite trebuințe, în special însă pentru amortizarea unor datorii mai vechi, un împrumut de 33·8 mil. cor. nominal cu 4%. Titlurile sunt în sume de 200, 2000 și 10,000 cor. și sunt numai la portor. Amortizarea se face în 50 de ani conform planului de amortizare prin sortări semestrale la 1 April și 1 Oct. Sortări mai mari ca cele provăzute în planul de amortizare până la 1 April 1907 sunt eschise. Ultima sortare va fi la 1 April 1947. Rescumpărarea se face cu valoarea nominală șase luni după sortare. Cupoanele au scadență semestrală la 1 April și 1 Oct. a fiecărui an. Cursul variază între K 93—99

23. *Imprumutul cu 4% coroane al orașului Budapesta.* Încă în 1896 conziliul capitalei a decis să ia un împrumut de 100 mil. cu 4% pentru investițiuni. În anul următor a și fost luat de un consorțiu și obligațiunile au fost plasate cu un curs de 97%. Titlurile sunt în sume de 200, 1000, 2000, 5000 și 10,000 cor. și sunt la portor. Amortizarea se face în 50 de ani prin sortări semestrale la 1 Martie și 1 Septembrie, conform planului de amortizare. În primii zece ani amortizări mai mari nu se pot face. Rescumpărarea se face șase luni după sortare cu valoarea nominală. Cupoanele au scadență semestrală la 1 Martie și 1 Septembrie. Cursul variază între K 97·25—98·25.

24. *Imprumutul de 4½% al Bosniei și Herțegovinei pentru C. F.* În 1898 guvernul Bosniei și Herțegovinei a fost autorizat să ia un împrumut de 22 mil. cor. cu 4½% pentru construirea de căi ferate. Imprumutul a fost plasat pe piețele monarhiei și pe cele germane cu un curs de 101%. Titlurile sunt la portor și în valori de 200 1000, 2000, 5000 și 10,000 cor. Amortizarea e proiectată în 60 de ani prin sortări anuale la 1 Iulie a fiecărui an. Dar sortările regulate se încep numai la 1 Iulie 1905. Rescumpărarea se face cu valoarea nominală trei luni după sortare. Cupoanele au scadență semestrală la 1 Aprilie și 1 Octombrie. Cursul variază între K 101·50—102·50.

II.

Dintre cele mai însemnate scrisuri fonciare și obligațiuni comunale din monarhia noastră amintim:

1. *Scrisurile fonciare ale institutului de credit fonciar austriac.* Acest institut are în circulațiune diferite scrisuri fonciare. Cele din emisiunile mai vechi sunt în fl. v. a. și au dobândă mai mare, iar cele din emisiunile ulterioare în cor. și cu 4%. Termenele de amortizare diferă după singuraticile categorii (36, 38, 41, 55 ani). Totasemenea și scadențele cupoanelor. Cursul la cele de 4% variază între K 99—101.

2. *Obligațiunile com. de 3% cu premii ale institutului de credit fonciar austriac.* Sunt emise pe baza împrumuturilor comunale. Obligațiunile sunt de câte 200 fl. și la portor. Se pot însă și vinculă. Scadența cupoanelor e semestrală 1 Iunie și 1 Dec. Cu totul sunt 4000 serii și fiecare serie conține câte 100 obligațiuni cu tot atâți numeri curenți. Amortizarea se face în 50 de ani prin sortare. De prezent se fac patru sortări pe an la 15 Feb., 15 Maiu, 16 Aug. și 16 Nov. Rescumpărarea se face cu valoarea nominală plus eventualul câștig. În locul obligațiunilor sortate și rescumpărate numai cu valoarea nominală, proprietarii primesc câte un *bilet de câștig* provăzut cu aceiași numeri ca

obligațiile, bilete cu cari participă la tragerile ulterioare de câștig. Biletele acestea încă formează obiect de vânzare și cumpărare. Cursul obligațiunilor variază de prezent între K 319—321.

3. *Scrisurile fonciare ale institutului de credit fonciar ungar.* Acest institut are mai multe categorii de scrisuri fonciare și anume:

cu 4% amortizabile în 41 ani în valori de câte 100, 1000 și 10,000 fl. v. a. Sunt la portor, dar se pot și vinculă. Se fac două sortări pe an la finea lui Aprilie și Nov. Rescumpărarea se face cu valoarea nominală. Cupoanele au scadență semestrală la 1 Maiu și 1 Nov. Cursul lor variază între K 99—100;

cu 4% amortizabile în 50 de ani în valori de 200, 2000 și 10,000 cor. Sunt la portor dar se pot și vinculă. Se fac două sortări pe an la finea lui Iunie și Decem. Rescumpărarea se face cu valoarea nominală. Pentru cele neprezentate spre rescumpărare se bonifică interese de depuneri de 3%. Scadența cupoanelor este semestrală la 1 Ian. și Iul. Cursul lor variază între K 99—100;

cu 3½% amortizabile în 63 de ani în valori de 200, 2000 și 10,000 cor. Sunt la portor, dar se pot și vinculă. Sortarea și rescumpărarea ca la cele precedente. Pentru cele neprezentate spre rescumpărare se bonifică o dobândă de 2½%. Cupoanele au scadență semestrală la 1 Aprilie și 1 Oct. Cursul variază între K 89—90.

Prin lege specială acest institut e îndreptățit să emită și scrisuri fonciare pe baza împrumuturilor acordate pentru regulări de teren și ameliorări de sol. Aceste sunt cu 4% și amortizabile în 50 de ani în valori de 100, 1000 și 10,000 fl. Se fac două sortări pe an de regulă la finea lui Martie și Sept. Rescumpărarea cu valoarea nominală. Cupoanele au scadența la 1 Aprilie și 1 Oct. Cursul lor variază între K 99—100.

4. *Scrisurile fonciare ale băncii hipotecare ungare* de asemenea sunt de mai multe categorii și anume:

cu 4½% amortizabile în 42½ ani în fl. v. a. (sume de 100, 500, 1000 și 5000). Sunt la portor dar pot fi și pe nume. Scadența cupoanelor la 1 Maiu și 1 Nov. Cursul variază între K 100—101.

cu 4½% amortizabile în 50 de ani în cor. Sunt la portor dar și pe nume. Scadența cupoanelor este la 1 Ian. și 1 Iul. Cursul variază între K 100—101;

cu 4% amortizabile în 50 de ani în fl. v. a. Sunt la portor și pe nume. Cupoanele au scadență semestrală la 1 Martie și 1 Sept. Cursul variază între K 98·5—99·5;

cu 4% amortizabile în 50 de ani în cor. Sunt la portor și pe nume. Scadența cupoanelor la 1 Ian. și 1 Iul. Cursul variază între K 98·5—99·5;

cu 4% amortizabile tot în 50 de ani în cor. Sunt la portor și pe nume. Scadența cupoanelor la 1 Ian. și 1 Iul. Aceste aparțin seriei II. de emisiune. Cursul variază între K 98·5—99·5.

cu 4% amortizabile în 65 ani. Celelalte ca la cele precedente. Cursul variază între K 98·5—99·5.

La această bancă sortările se fac de regulă odată pe an și rescumpărările se fac în valoarea nominală a scrisurilor.

5. *Obligațiunile comunale ale băncii hipotecare ungare* sunt de multe feluri dintre cari amintim pe cele

cu 4½% în fl. v. a. amortizabile în 50 ani. Curs K 100—101;

cu 4½% în coroane, amortizabile în 50 de ani. Cursul K 100—101;

cu 4% în fl. v. a., amortizabile în 50 de ani. Cursul K 98·25—99·25;

cu 4% în coroane, amortizabile în 50 de ani. Cursul K 98·25—99·25;

cu 4% în fl. v. a. amortizabile în 50 de ani, dar cari se rescumpără cu un premiu de 10%. Cursul K 101·25—102·25. —

Sunt și unele cu 3% în fr. amortizabile în 60 ani.

(Va urma).

REVISTA FINANCIARA.

Situatiunea.

Sibiu, 2 Iunie 1905

Evenimentele mai recente de pe câmpul de răboiu din extremul orient au avut puțin efect asupra piețelor interne de bani, a căror situație de abia s'a schimbat dela ultimul nostru raport încoace, doar cererea de bani a fost ceva mai intensivă la ultimo, ceea-ce a și provocat în mod trecător o încordare a procentului de scont. În Viena discountul privat s'a urcat succesiv dela $2\frac{7}{8}\%$ până 3% ; în Budapesta cambiile morilor s'au putut plasa cu $3\frac{3}{8}\%$, iar cambiile de portofoliu cu $3\frac{3}{4}\%$.

În Berlin în urma cererilor mari discountul s'a urcat la $2\frac{3}{8}\%$; în Paris abundența de bani este permanentă, discountul privat $1\frac{3}{8}\%$ — $1\frac{1}{16}\%$; în Londra încă dominează abundența de bani, discountul privat s'a menținut la $2\frac{1}{8}\%$.

CRONICA.

Asociațiunile de lăptărie în 1904. În urma secetei extraordinare a anului trecut dezvoltarea asociațiunilor de lăptărie a stagnat în 1904 foarte mult; cu toate acestea numărul asociațiunilor nou fondate în 1904 se urcă la 67. Numărul total al asociațiunilor de aceasta natură este de 584, al membrilor de 55,981. Aceste asociațiuni au prelucrat în anul trecut 95·36 milioane litre de lapte, realizând un venit de K 10·2 milioane. Exportul produselor de lapte arată o creștere îmbucurătoare; anume s'au exportat în 1904 Casein cu 1670 măji metrice, unt cu 2139 măji metrice și brânză cu 434 măji metrice mai mult decât în anul precedent.

Necrolog. Iosif Lup, prezidentul cassei de împrumut și păstrare „Economia” din Cohalm a decedat la 25 Maiu a. c. în etate de 81 ani

Alegere. Contabil la institutul de credit „Georgiana” din Geoagiu a fost ales la 25 Maiu a. c. dl Gavriil Todică, colaborator extern și al Revistei noastre.

SUMAR.

Băncile române din Transilvania și Ungaria. — Expoziția „Asociațiunii”. — Etalonul de scont. — Efectele publice. — Revista financiară: Situațiunea. — *Cronică:* Asociațiunile de lăptărie în 1904, Necrolog, Alegere.

„OLTEANA”, cassă de împr., soc. pe act. în Viștea-inf.

PUBLICARE.

Prin aceasta se aduce la cunoștința depozitenților institutului nostru, că cu începere din 1 Iulie a. c. interesele se vor compută cu 5% pentru toate depunerile.

Viștea-inferioară, în 31 Maiu 1905.

Nr. 51 (1—1)

Direcțiunea.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 31 Maiu 1905.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpsta vinde
	Datoria publică comună.	v cor.	p. 100 k
4	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov., arg. Febr. Aug.	100-75	100-90
4-2	„ „ 1860 à fl. 500— „ 20% dare	100-60	101-50
5	„ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	160-80	162—
5	„ „ 1864 à fl. 100— „	195—	197—
—	„ „ 1864 à fl. 100— „	—	300—
	Datoria publică austriacă.		
1	Renta austr. aur., scut. de dare	120—	120-50
4	„ „ Cor.	100-65	101—
3 1/2	„ „ de invest.	93-45	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur., scut. de dare	118-10	118-50
4	„ „ Cor.	98-05	98-30
3 1/2	„ „ „ „ „ „	89-40	89-65
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „	225—	227—
4	„ „ p. regul. Tisei sc. de dare	171-75	174—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav.	102-50	102-50
3	Impr. p. regul. Porților de fier	83-80	83-75
4	Oblig. rurale croato-slavone	99-25	99-50
4	„ „ ungare	98-75	99-30
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	281-50	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	98-50	99—
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	104-40	—
4 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ Budapesta	98—	98-25
2	„ „ „ „ sêrbesti à 100 fr.	113—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. ture. à 400 fr.	144-50	—
—	Impr. bulgar 1889	117-90	117—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonic. austr.	100-80	—
3	„ „ „ „ „ cu premii, 1880	314—	—
4	Banca austro-ungară 50 ani	101-60	—
4	„ „ „ „ „ 50 ani	—	102-35
4 1/2	Banca com. ung. Pesta	101-05	101-25
4	„ „ „ „ „ „	99-50	99-50
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	108-65	108-75
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100-50	101—
4	„ „ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	98-75	99—
4	Instit. de credit fonciar ungar	99-90	100—
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „	99-90	90-40
4 1/2	Banca hipotecară ungară	101-05	101-50
4	„ „ „ „ „ „ „ „	101-20	99-25
4	„ „ „ „ „ „ „ „ cu premii	281-50	141—
4 1/2	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani	—	99-50
5	„ Albina“, Sibiu	—	102-50
4 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „	—	102—
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102-50
5	„ „ „ „ Brașov	—	103-50
4 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „	—	102—
4 1/2	Instit. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101-75
4	„ „ „ „ „ „ „ „ VII.	—	99-50
	Lozuri.		
	Basilica, à fl. 5—	27-50	28—
	Credit, à fl. 100—	495—	498—
	Clary, à fl. 40— v. c.	166-25	—
	Buda, à fl. 40—	176—	178—
	Pálffy, à fl. 40—	185—	184—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	59-60	61-50
	„ „ ungară, à fl. 5—	38-75	39—
	Rudolf, à fl. 10—	68—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	226—	—
	Salzburg, à fl. 20—	81-50	—
	Impr. cu prem. al oras. Viena, 1874	551—	—
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	14-50
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	14—
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-37	11-40
	„ c. reg.	11-34	11-38
	Napoleon'd'or (20 frei sau 8 fl. aur)	19-12	19-13
	20 Marce germ. aur	23-56	23-55
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	254 1/2
	Bilete germ. 100 M.	117-50	117-62
	„ franc. 100 Fr.	—	95-75
	„ ital. 100 Lire	—	95-65
	Ruble, bilete, 100	254—	—
	Lei românești, 100	—	95-25

Prețul per bucată

„MUREȘANUL“,
instituit de credit și economii soc. pe acții în M.-Radna.

CONCURS.

Pentru postul vacant de contabil la institutul de credit și economii „Mureșanul“, se publică concurs până în 21 Iunie n. a. c. în următoarele condițiuni:

1. Salar fundamental pe an K 1600 cu posibila creștere.
2. Cuartir în natură în casa institutului.
3. Tantiema statutară.

Dela recurent se recere: calificația școlilor comerciale și să dovediască, că este capabil să conducă independent contabilitatea dublă.

Postul are să-l ocupe la 1 Iulie n. a. c. Maria-Radna, în 31 Maiu 1905.

Nr. 52 (1—1).

Direcțiunea.

CURS COMPLET

DE

CORESPONDENȚA COMERCIALĂ

cu explicarea termenilor comerciali

de

I. C. Panțu,

profesor la școala superioară de comerț din Brașov.

Prețul K 3.50.

Se poate comanda la autor sau la tipografia

A. Murășianu în Brașov.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1.50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 și 1905.

Prețul: câte K 3.—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

An apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.

Se pot comanda dela administrația »Revistei Economice« cu dinstăiu cu prețul de 50 fil., cea din urmă cu prețul de K 1.—

Medalia de aur dela Exponziția științifică din București, 1903.

Enciclopedia Română

Asociațiunii literare, culturale și științifice române

Dr. C. Diaconovich.

Ce numeroase ilustrații și harte.

3160 pag. 8° mare — 37.622 articole.

3 tomuri legate luxos K 80.—

33 fasc. broșurate K 70.—

Editura și tiparul 1904 W. Krafft, Sibiu.

Se comandă la
Biroul „Asociațiunii“ Sibiu, str. Morii Nr. 8.